

*Rok szkolny
2023/24*

Procedury interwencyjne

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 24 W RZESZOWIE IM.
RUDOLFA AURIGI W RZESZOWIE

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 24 W RZESZOWIE | 35-602 RZESZÓW
UL. CZAJKOWSKIEGO 11

Spis Treści:

I. Procedura postępowania dotycząca kontaktów z rodzicami	2
II. Procedura postępowania dotycząca zwolnień z zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych	2
III. Procedura dotycząca usprawiedliwiania nieobecności ucznia	3
IV. Procedura dotycząca zwalniania ucznia z zajęć	4
V. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia godzin nieusprawiedliwionej nieobecności	4
VI. Procedura dotycząca samowolnego opuszczania zajęć	4
VII. Procedura postępowania w przypadku złego samopoczucia ucznia	5
VIII. Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku	6
IX. Procedura postępowania wobec ucznia z chorobą przewlekłą w szkole	8
X. Procedury postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę	8
XI. Procedury postępowania z dzieckiem chorym na padaczkę	9
XII. Procedura postępowania wobec uczniów korzystających na terenie szkoły telefony komórkowe lub inne urządzenia multimedialne	10
XIII. Procedura postępowania w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela	10
XIV. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia przemocy fizycznej wśród uczniów	12
XV. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia	13
XVI. Procedura postępowania w przypadku kradzieży lub innego czynu karalnego przeciwko mieniu	14
XVII. Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (zachowania buntownicze w stosunku do nauczyciela, głośnie rozmowy, spacerowanie po klasie, brak reakcji na polecenie nauczyciela, wulgaryzmy).	15
XVIII. Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły	16
XIX. Procedura postępowania w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem alkoholu lub przyniesienia alkoholu do szkoły	16
XX. Procedura postępowania w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem środków zmieniających świadomość lub przyniesienia tych środków do szkoły	18
XXI. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel (lub inny pracownik) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk	19
XXII. Procedura interwencyjna dotycząca samowolnych oddaleniu uczniów ze świetlicy szkolnej przed i po zajęciach lekcyjnych	20
XXIII. Procedura postępowania z uczniem autystycznym	20
XXIV. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia	22
XXV. Procedura postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania o charakterze seksualnym stosowanych wobec rówieśników (np. ściąganie spodni, obnażanie i dotykanie miejsc intymnych itp.)	23
XXVI. Procedura postępowania w sytuacji zagrożenia atakiem terrorystycznym	23
XXVII. Procedura postępowania dotycząca pojawienia się wszawicy w szkole podstawowej	31
XXVIII. Procedury przyprawdzania i odbioru dzieci ze szkoły oraz kontaktu z rodzicami	32

I. Procedura postępowania dotycząca kontaktów z rodzicami

1. Spotkania z rodzicami odbywają się w określonych terminach (zebrania, konsultacje) lub po wcześniejszym umówieniu.
2. Nauczyciele nie przyjmują rodziców podczas lekcji oraz dyżurów.
3. Obecność rodziców/opiekunów prawnych na zebraniach jest obowiązkowa.
4. W przypadku nieobecności na dwóch kolejnych zebraniach (brak kontaktu rodziców/opiekunów prawnych z wychowawcą) wychowawca wysyła wezwanie drogą służbową.
5. Miejscem udzielania informacji o uczniu jest wyłącznie szkoła.
6. Informacji o uczniu udziela się wyłącznie rodzicom/opiekunom prawnym, osobom pisemnie upoważnionym przez rodziców/opiekunów prawnych oraz pracownikom instytucji współpracujących ze szkołą służbowo.
7. Uwagi oraz wnioski dotyczące funkcjonowania szkoły, rodzice mogą kierować kolejno do: wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora, rady pedagogicznej, organu nadzorującego szkołę.

II. Procedura postępowania dotycząca zwolnień z zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych

ZASADY OGÓLNE

1. Jednym z podstawowych obowiązków każdego ucznia jest systematyczny i aktywny udział we wszystkich zajęciach szkolnych. Odpowiedzialność za obecność ucznia w szkole spoczywa zarówno na uczniu, jak i jego rodzicach lub opiekunach prawnych.
2. Zwolnienie ucznia z udziału w zajęciach szkolnych oraz organizowanych przez szkołę, które są dla ucznia obowiązkowe, może nastąpić tylko w wyjątkowych sytuacjach, takich jak choroba, konieczność stawiennictwa w innej instytucji, uczestnictwo w zawodach lub konkursach, sytuacje nagłe i ważne przyczyny losowe.
3. Uczeń nie ma prawa samowolnie opuszczać zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w czasie ich trwania.

III. Procedura dotycząca usprawiedliwiania nieobecności ucznia

1. Nieobecność na zajęciach szkolnych usprawiedliwia się w ciągu **14** kolejnych dni pracy szkoły, liczonych od dnia ustania nieobecności. Po upływie tego terminu wniosek nie będzie rozpatrywany, a godziny nieobecności traktowane będą, jako godziny nieusprawiedliwione.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wniosek o usprawiedliwienie można złożyć po terminie ustalonym przez szkołę.
3. Usprawiedliwienia dokonuje wychowawca klasy lub w razie jego nieobecności wicedyrektor szkoły.
4. Dopuszcza się następujące formy usprawiedliwienia:
  - zaświadczenie lekarskie o niezdolności do uczestniczenia w zajęciach;
  - zaświadczenie instytucji państwowych;
  - informacja pisemna pochodząca od pielęgniarki szkolnej o niezdolności do uczestniczenia w zajęciach;
  - pisemny lub ustny wniosek rodzica lub opiekuna prawnego o usprawiedliwienie nieobecności.
  - Informacja pisemna – dziennik elektroniczny
5. Uzasadnieniem wniosku rodzica lub opiekuna prawnego o usprawiedliwienie nieobecności pojedynczych godzin zajęć dydaktycznych (jednej lub wybranych kilku) w ciągu dnia może być zaplanowana wcześniej wizyta lekarska, konieczność wykonania badań lub sytuacja losowa.
6. Nie usprawiedliwia się nieobecności na pojedynczych godzinach zajęć bez wcześniejszego dostarczenia ustnego lub pisemnego wniosku rodzica lub opiekuna prawnego.
7. Nieobecność ucznia biorącego udział w konkursach, olimpiadach, zawodach i innych zadaniach lub uroczystościach usprawiedliwia nauczyciel, który wyznaczył ucznia do wykonania tych zadań.
8. Spóźnienia ucznia na zajęcia lekcyjne brane są przez wychowawcę pod uwagę podczas ustalania śródrocznej i rocznej oceny zachowania, zgodnie z ustalonymi w szkole kryteriami.

IV. Procedura dotycząca zwalniania ucznia z zajęć

1. Zwalnianie ucznia z zajęć następuje wyłącznie na podstawie pisemnego wniosku rodzica lub opiekuna prawnego. Może się to odbyć drogą mailową/ przez dziennik elektroniczny. Prośba o zwolnienie powinna zostać dostarczona do wychowawcy i nauczyciela uczącego przed lekcją, z której uczeń ma być zwolniony.
2. Bez uzyskania zgody, potwierdzonej podpisem osoby uprawnionej, uczeń nie ma prawa opuścić zajęć lekcyjnych i budynku szkolnego. W przypadku braku zgody na opuszczenie przez ucznia zajęć lekcyjnych i budynku szkoły, nieobecność ucznia traktuje się, jako nieusprawiedliwioną.
3. W przypadku, gdy rodzic lub upoważniona przez niego osoba zwalnia dziecko osobiście odnotowuje się ten fakt wpisem do dziennika.
4. Jeśli w wyniku zdarzenia losowego nauczyciel musi zwolnić ucznia wcześniej do domu, może to uczynić dopiero wtedy, gdy powiadomi rodzica i uzyska jego zgodę (informuje nauczyciela o przyczynie zwolnienia ucznia do domu).
5. Nauczyciel może skorzystać z telefonów służbowych. Nauczyciel może też poprosić ucznia, aby w jego obecności zadzwonił do rodzica ze swojego telefonu komórkowego i porozmawiać z rodzicem.
6. Niedopuszczalne są sytuacje, w których zwalnia się ucznia bez kontaktu z rodzicami. Niedopuszczalne są również sytuacje, gdy chorego ucznia wysyła się z innym uczniem do domu.

V. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia godzin nieusprawiedliwionej nieobecności

1. Wychowawca klasy powiadamia rodzica lub opiekuna prawnego telefonicznie w sytuacji, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych przekracza 7 godzin lub jeden dzień nieobecności, liczonych od momentu wyczerpania możliwości usprawiedliwienia. Wychowawca dokonuje odpowiedniego zapisu w dzienniku klasy.
2. Godziny nieusprawiedliwione brane są przez wychowawcę pod uwagę podczas ustalania śródrocznej i rocznej oceny zachowania, zgodnie z ustalonymi w szkole kryteriami.

VI. Procedura dotycząca samowolnego opuszczania zajęć

1. Nauczyciel stwierdzający brak dziecka w sali lekcyjnej informuje o tym fakcie wychowawcę klasy, w przypadku jego nieobecności sam podejmuje interwencję.
2. Nauczyciel interweniujący sprawdza w dzienniku lekcyjnym, czy dziecko zgłosiło w tym dniu nieobecność (pisemnie usprawiedliwioną przez rodzica) na pozostałych zajęciach szkolnych.
3. Jeżeli w dzienniku lekcyjnym figuruje obecność na poprzednich zajęciach szkolnych, ustala ewentualne miejsce pobytu dziecka (biblioteka, szatnia, boisko szkolne, higienistka, pedagog szkolny, stołówka).
4. Nauczyciel interweniujący kontaktuje się z wychowawcą klasy, względnie z nauczycielem, który prowadził ostatnią lekcję. W przypadku ich nieobecności sprawdza, czy nie ma informacji w dzienniku klasowym.
5. Nauczyciel interweniujący informuje telefonicznie rodziców o zaistniałym fakcie oraz stara się ustalić, czy dziecko nie przebywa pod ich opieką.
6. W przypadku stwierdzenia nieobecności przy rodzicach lub opiekunach nauczyciel interweniujący informuje dyrekcję szkoły o samowolnym oddaleniu się dziecka ze szkoły.
7. W sytuacji nie ustalenia miejsca pobytu dziecka nauczyciel interweniujący w porozumieniu z dyrekcją szkoły zgłasza zaginięcie dziecka na policję.
8. Nauczyciel interweniujący sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym oraz informuje wychowawcę klasy o przebiegu podjętej interwencji.

VII. Procedura postępowania w przypadku złego samopoczucia ucznia

1. Nauczyciel po otrzymaniu informacji o złym samopoczuciu ucznia zawiadamia pielęgniarkę.
2. Pielęgniarka po rozmowie z uczniem i udzieleniu pomocy, zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych.
3. W sytuacji nieobecności pielęgniarki, do podjęcia powyższych działań zobowiązany jest dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.
4. W przypadku, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej pielęgniarka, wychowawca, pedagog lub dyrektor szkoły, zobowiązani są do podjęcia działań pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności

oraz wezwania karetki pogotowia ratunkowego. Jednocześnie, obowiązkiem tych osób jest zawiadomienie rodziców/opiekunów prawnych.

VIII. Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku

Nauczyciel, pracownik szkoły, który zaobserwował lub dowiedział się o wypadku ma obowiązek:

1. Zapewnić dziecku opiekę, odizolować je od innych uczniów.
2. Udzielić pierwszej pomocy, a przy ciężkim wypadku - zapewnić opiekę pozostałym dzieciom i wezwać higienistkę na miejsce zdarzenia. Po ocenie sytuacji (ciężki wypadek) natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe.
3. W celu ustalenia okoliczności wypadku porozmawiać z poszkodowanym dzieckiem (jeżeli jest to możliwe) i świadkami wypadku.
4. Higienistka w miarę możliwości udziela pomocy i sporządza notatkę, osoba interweniująca jest zobowiązana poinformować o zdarzeniu wychowawcę i dyrektora szkoły.
5. Szkoła (dyrektor lub osoba wyznaczona przez niego) ma obowiązek powiadomić rodziców/ opiekunów prawnych dziecka, a w szczególnie ciężkim przypadku wezwać pogotowie.
6. W przypadku braku kontaktu z rodzicami, lub nie przybycia rodziców/ opiekunów prawnych po dziecko, szkoła - wyznaczona przez dyrektora szkoły osoba, jest zobowiązana zapewnić poszkodowanemu opiekę do momentu przekazania dziecka rodzicom/ opiekunom prawnym.
7. W przypadku, gdy nie ma przy dziecku rodziców /opiekunów prawnych, a lekarz pogotowia uzna za konieczne zabranie poszkodowanego do szpitala, obowiązkiem osoby interweniującej, wychowawcy lub innego pracownika szkoły (wyznaczonego przez dyrektora) jest pojechanie z dzieckiem na pogotowie i zaopiekowanie się nim, aż do chwili przybycia rodziców opiekunów lub do momentu podjęcia przez lekarzy decyzji o ewentualnej hospitalizacji.

W RAZIE WYPADKU NA TERENIE SZKOŁY DYREKTOR JEST ZOBOWIĄZANY:

1. Zapewnić natychmiastową pomoc medyczną i opiekę uczniowi, który uległ wypadkowi.
2. Zawiadomić o wypadku rodziców/ prawnych opiekunów poszkodowanego ucznia.

3. Zabezpieczyć miejsce wypadku do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.
4. Zbadać okoliczności i przyczyny wypadku.
5. Powołać zespół powypadkowy, którego zadaniem jest przeprowadzenie postępowania powypadkowego.
6. Omówić na najbliższym po wypadku posiedzeniu rady pedagogicznej okoliczności i przyczyny wypadku oraz poinformować nauczycieli o zastosowanych środkach profilaktycznych.
7. Zatwierdzić protokół powypadkowy.
8. Prowadzić rejestr wypadków uczniów.
9. Po sporządzeniu sprawozdania z wypadków, na najbliższym posiedzeniu rady pedagogicznej, przedstawić wyniki analizy wypadków uczniów oraz podjętą działalność zapobiegawczą.
10. Organizować różne formy pracy nad poprawą znajomości przez uczniów i pracowników szkoły przepisów BHP.
11. Przy wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadomić właściwego prokuratora.

Podejrzanie o przetrzymywanie dziecka w domu

1. Nauczyciel podejmuje próbę skontaktowania się z rodzicem dziecka, celem wyjaśnienia nieobecności w szkole. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym lub zeszyte stałego kontaktu z rodzicami.
2. Nauczyciel informuje rodzica o konsekwencjach wynikających z nieobecności ucznia, określonych rozporządzeniem MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i WSO (w przypadku, gdy uczeń opuścił ponad 50% czasu przeznaczonego na zajęcia edukacyjne może nie być klasyfikowany z przedmiotu. Przysługuje mu prawo do ubiegania się o egzamin klasyfikacyjny).
3. Przesłanie przez wychowawcę- po uprzedniej konsultacji z dyrekcją szkoły-pisma urzędowego (list polecony) do rodzica, celem przekazania informacji o konieczności zgłoszenia się rodzica do szkoły, w celu wyjaśnienia sytuacji.
4. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji pedagoga szkolnego, wychowawcy i dyrekcji szkoły, informujemy rodzica o przekazaniu sprawy do Sądu Rodzinnego. Należy odnotować ten fakt w dzienniku lekcyjnym i dokumentacji pedagoga szkolnego.

Wagary

W przypadku stwierdzenia wagarów wychowawca ma obowiązek niezwłocznie skontaktować się z rodzicami ucznia. Należy odnotować ten fakt w dzienniku lekcyjnym lub w zeszycie stałego kontaktu z rodzicami, prowadzonym przez wychowawcę.

IX. Procedura postępowania wobec ucznia z chorobą przewlekłą w szkole

1. Jeśli występuje konieczność stałego podawania leków dziecku, które cierpi na chorobę przewlekłą, rodzice/opiekunowie prawni w trakcie zapisywania dziecka do szkoły zobowiązani są do przedłożenia informacji:
  - na jaką chorobę dziecko choruje,
  - jakie leki na zlecenie lekarza zażywa (nazwa leku, sposób dawkowania).
2. Konieczne jest również dołączenie zlecenia lekarskiego oraz pisemnego upoważnienia pielęgniarki do podawania dziecku leków.
3. Jeśli pielęgniarka jest nieobecna w szkole, a stan zdrowia dziecka wymaga podania leku lub innych czynności (np. podania leku drogą wziewną dziecku choremu na astmę, kontroli poziomu cukru u dziecka chorego na cukrzycę), czynności te mogą wykonać także inne osoby (samo dziecko, nauczyciel, rodzic), jeżeli odbyły przeszkolenie w tym zakresie.
4. Nauczyciel, przyjmując zadanie podania leku, musi wyrazić na to zgodę

X. Procedury postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę

OBJAWY HIPOGLIKEMII – niedocukrzenia:

- Bładość skóry, nadmierna potliwość.
- Ból głowy, ból brzucha.
- Szybkie bicie serca.
- Uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia.
- Osłabienie, zmęczenie.
- Problemy z koncentracją, zapamiętywaniem.
- Chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka.

- Napady agresji lub wesołkowatość.
- Ziewanie/senność.
- Zmiana charakteru pisma.
- Zaburzenia mowy, widzenia i równowagi.
- Uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania.
- Kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub traci przytomność.
- Drgawki.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII

- Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.
- Podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód).

NIE WOLNO

- Zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego.
- Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach.

OBJAWY HIPERGLIKEMII

- Wzmózone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.
- Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.
- Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia.
- Jeżeli do ww. objawów dołączają:
  - ból głowy, ból brzucha,
  - nudności i wymioty,
  - ciężki oddech,
- Może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej.

Należy wtedy bezzwłocznie:

- zbadać poziom glukozy,
- skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII

- Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna).
- Uzupełniamy płyny (dużo płynu, przeciętnie 1 litr w okresie 1,5-2 godz., najlepiej niegazowaną wodę mineralną).
- W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

XI. Procedury postępowania z dzieckiem chorym na padaczkę

Procedura postępowania w przypadku ataku chorobowego dziecka (padaczka):

1. Zabezpieczyć dziecko przed dodatkowymi urazami (chronić głowę), usunąć wszystkie przedmioty, o które dziecko mogłoby się uderzyć.
2. Ułożyć dziecko w bezpiecznej pozycji (na bok).
3. Wyprowadzić uczniów z klasy.
4. Wezwać higienistkę szkolną, która zaaplikuje stosowny lek.
5. Wezwać pogotowie ratunkowe.
6. Powiadomić rodziców dziecka.

XII. Procedura postępowania wobec uczniów korzystających na terenie szkoły z telefonów komórkowych lub innych urządzeń multimedialnych.

1. Wszystkich uczniów obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych lub innych urządzeń multimedialnych.
2. Bez zgody wychowawcy klasy lub dyrektora na terenie szkoły (budynek i boisko) obowiązuje wszystkich uczniów bezwzględny zakaz fotografowania lub nagrywania innych osób.
3. W przypadku używania przez uczniów telefonów komórkowych lub innych urządzeń multimedialnych niezgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie szkoły, nauczyciel nakazuje uczniowi wyłączenie urządzenia i schowanie go do plecaka.
4. Jeśli uczeń kolejny raz nie stosuje się do poleceń, nauczyciel
- 5.
6. nakazuje uczniowi oddanie wyłączzonego urządzenia do depozytu.

7. Opisany telefon ucznia jest zdeponowany w gabinecie dyrektora (wicedyrektora, pedagoga).
8. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałej sytuacji.
9. Zdeponowany telefon mogą odebrać wyłącznie rodzice/opiekunowie prawni ucznia.
10. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za telefony komórkowe lub inne urządzenia multimedialne, które uczeń przynosi do szkoły. W związku z tym nie będą respektowane żadne roszczenia z tytułu ich zagubienia, zepsucia lub kradzieży.

XIII. Procedura postępowania w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela

W przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela, zarówno słownej jak i fizycznej, ustala się następujące zasady postępowania.

1. Nauczyciel zwraca uwagę uczniowi, że jego zachowanie ma charakter agresywny. Reaguje na zachowanie agresywne ucznia w momencie, gdy takie zachowanie się pojawia.
2. Nauczyciel informuje ucznia oraz całą klasę, że zostały przekroczone normy i jakie konsekwencje grożą uczniowi za jej przekroczenie.
3. Nauczyciel rozmawia ze sprawcą agresji poza klasą. Nauczyciel planując spotkanie z uczniem powinien:
  - ustalić niezbyt odległy termin spotkania, bo oczekiwanie na rozmowę będzie obciążające emocjonalnie,
  - nazwać normy, jakie uczeń złamał,
  - przeprowadzić rozmowę z wychowawcą klasy, pedagogiem, psychologiem, innymi nauczycielami mającymi dobry kontakt z uczniem,
  - sporządzić (samodzielnie lub z pomocą innych nauczycieli) listę pozytywnych cech ucznia pomocną w trakcie rozmowy z uczniem,
  - określić czas i miejsce umożliwiające spokojną rozmowę,
  - określić cel rozmowy (wyjaśnić przyczyny złego zachowania ucznia, doprowadzić do tego, by podobne zachowania nie powtarzały się).

W rozmowie ze sprawcą agresji nauczyciel powinien:

- stworzyć klimat sprzyjający nawiązywaniu więzi (zacząć od pozytywnych informacji wykorzystując wcześniej przygotowaną listę pozytywnych cech ucznia),
  - powstrzymać się od obwiniania, zawstydzania, grożenia i potępiania,
  - wyjaśnić powody rozmowy,
  - mówić o faktach, konkretnych zachowaniach, nie uogólniać,
  - wysłuchać, co ma do powiedzenia uczeń,
  - powiedzieć, jakie złamał normy i zasady, oraz jaką szkodę poniósł nauczyciel w związku z jego zachowaniem,
  - powiedzieć, jakie uczeń poniesie konsekwencje (powinny być one powiązane z tym, co zrobił i zmierzać w kierunku naprawienia wyrządzonej szkody lub krzywdy). Sposób, w jaki to zrobi, może być ustalony wspólnie z nauczycielem,
  - powiedzieć o dalszych krokach, jakie nauczyciel zamierza podjąć,
  - nauczyciel może dać sprawcy agresji możliwość dokonania wyboru: albo zacznie przestrzegać przyjętych w szkole zasad, albo sprawa zostanie przedstawiona wychowawcy i dyrektorowi szkoły zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami postępowania wobec uczniów, którzy nie respektują przyjętych norm.
4. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o przebiegu rozmowy i przyjętych ustaleniach.
  5. Po przeprowadzonej rozmowie utrzymuje osobisty kontakt z uczniem, interesuje się jego postępami w nauce, zainteresowaniami, sytuacją rodzinną.

Jeśli pojedyncze uwagi nie dają efektu i uczeń wciąż jest agresywny:

1. Wychowawca klasy regularnie rozmawia z agresywnym uczniem i włącza do współpracy pedagoga i rodziców.
2. Wychowawca klasy informuje dyrektora o agresywnym zachowaniu ucznia wobec nauczyciela.
3. Dyrektor w obecności pedagoga i wychowawcy klasy spisuje z uczniem i jego rodzicami umowę o oczekiwaniach wobec ucznia i konsekwencjach za ich łamanie.

4. Wychowawca i pedagog czuwają nad przestrzeganiem przez ucznia przyjętych ustaleń.
5. Wychowawca wymierza przewidziane w statucie sankcje w razie niewywiązania się ucznia z umowy.
6. Dyrektor omawia z nauczycielami problem agresji ucznia wobec nauczyciela. Wychowawcy klas omawiają problem z uczniami klasy (godzina do dyspozycji wychowawcy klasy) i rodzicami (zebranie rodziców).

XIV. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia przemocy fizycznej wśród uczniów

Przemoc jest zjawiskiem coraz częściej spotykanym w środowisku szkolnym. Uczniowie zachowują się agresywnie w stosunku do nauczycieli, a jeszcze gorzej - w stosunku do innych uczniów.

W przypadku wystąpienia przemocy wśród uczniów należy natychmiast podjąć stosowne działania:

1. Odizolowanie sprawcy od innych uczniów, np. umieszczenie go w gabinecie Dyrektora lub innym pomieszczeniu - zawsze pod opieką innego nauczyciela, pedagoga.
2. Sprawca przemocy nie może zostać sam.
3. Ustalenie przez nauczyciela będącego świadkiem zajścia lub wychowawcę, pedagoga, kto i w jakim stopniu został poszkodowany na podstawie obserwacji oraz informacji uzyskanych od świadków zajścia.
4. Udzielenie poszkodowanym pierwszej pomocy przedmedycznej. W razie potrzeby, wezwanie kwalifikowanej pomocy medycznej (pogotowie ratunkowe).
5. Powiadomienie o zajściu wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego.
6. Udzielenie wsparcia ofierze m.in. poprzez rozmowę, stworzenie atmosfery bezpieczeństwa (np. podanie herbaty, umożliwienie kontaktu telefonicznego z rodzicami na życzenie ucznia).
7. Powiadomienie rodziców ucznia poszkodowanego/ofiary o zaistniałym zdarzeniu.
8. Ustalenie okoliczności czynu, świadków zdarzenia oraz zabezpieczenie dowodów. Miejsce zdarzenia i wszelkie przedmioty powinny pozostać nienaruszone do czasu przyjazdu policji.
9. Wezwanie przez wychowawcę do szkoły rodziców ucznia - sprawcy. Jeśli nie ma z nimi kontaktu telefonicznego, można wezwać ich listownie za potwierdzeniem odbioru (w celu udokumentowania podjętych działań).

10. Przeprowadzenie w obecności rodziców, wychowawcy i pedagoga rozmowy z uczniem-sprawcą przemocy i zobowiązanie - do natychmiastowego zaprzestania naganego zachowania, poprzez spisanie kontraktu z uczniem.
11. Zastosowanie właściwej kary regulaminowej wobec ucznia, któremu udowodniono winę (wystarczająco spójne zeznania kilku osób).
12. Pedagog szkolny, wychowawca i inni nauczyciele, zobowiązani są do stosowania oddziaływań wychowawczych (pomoc psychologiczna, udział w terapii itp.) wobec ofiary/ sprawcy i monitorowania zmiany ich zachowania.

XV. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności innego nauczyciela.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem doświadczającym przemocy celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
3. Z dokonanych ustaleń wychowawca klasy sporządza notatkę i informuje o nich psychologa szkolnego lub pedagoga oraz dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
4. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia doświadczającego przemocy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz psychologiem lub pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia doświadczającego przemocy).
5. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz psychologiem lub pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w regulaminie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
6. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
7. Jeżeli podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny.

8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi -sprawcy karę przewidzianą w regulaminie szkoły.

XVI. Procedura postępowania w przypadku kradzieży lub innego czynu karalnego przeciwko mieniu

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży lub innego czynu karalnego przeciwko mieniu przez poszkodowanego lub innych uczniów, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy o zaistniałym incydencie. Gdy sytuacja miała miejsce na jego lekcji, uczestniczy do końca w rozwiązaniu problemu.
2. Nauczyciel interweniujący (ewentualnie wychowawca lub pedagog) dąży do zidentyfikowania osób biorących udział w zdarzeniu (sprawcy, świadków i innych osób) oraz ustalenia okoliczności zajścia.

Proponowane sposoby ustalenia okoliczności zdarzenia w zależności od specyfiki sytuacji:

- rozmowa indywidualna z poszkodowanym,
  - rozmowa indywidualna ze sprawcą lub osobą podejrzaną o popełnienie czynu powyżej opisanego,
  - rozmowa z ewentualnymi świadkami zdarzenia,
  - poinformowanie uczniów klasy o zaistniałym zdarzeniu i próba ustalenia istotnych dla sprawy faktów.
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły oraz rodziców/opiekunów poszkodowanego i sprawcy o zaistniałym incydencie.
  4. Zgłoszenie faktu popełnienia czynu powyżej wskazanego na policję, o czym decyduje wychowawca w porozumieniu z dyrekcją szkoły, biorąc pod uwagę m. in. wartość szkody).
  5. Zastosowanie sankcji, zgodnie ze Statutem Szkoły, po wysłuchaniu zainteresowanych stron, co ustala wcześniej wychowawca klasy w porozumieniu z dyrekcją szkoły.

6. W sytuacji ustalenia sprawcy wezwanie jego rodziców/opiekunów, poinformowanie ich o zaistniałym zdarzeniu i ewentualnych lub przedsięwziętych czynnościach (np. zawiadomienie Sądu Rodzinnego).
7. Sporządzenie przez wychowawcę stosownej notatki w dzienniku zajęć lekcyjnych.

XVII. Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (zachowania buntownicze w stosunku do nauczyciela, głośnie rozmowy, spacery po klasie, brak reakcji na polecenie nauczyciela, wulgaryzmy).

1. Nauczyciel ustnie upomina ucznia. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia wpisuje uczniowi negatywną uwagę do dziennika.
2. Jeśli zachowanie ucznia uniemożliwia prowadzenie lekcji, nauczyciel prosi o pomoc wychowawcę klasy lub pedagoga.
3. Pedagog odizolowuje ucznia od klasy, przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i zawiadamia rodziców ucznia o zaistniałym wydarzeniu.
4. W przypadku powtarzających się negatywnych zachowań ucznia wychowawca wyciąga względem ucznia konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły.
5. Wychowawca klasy dokumentuje przebieg wydarzenia oraz podjęte działania w formie pisemnej notatki służbowej.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły

Palenie papierosów na terenie szkoły:

1. Odebranie uczniowi papierosów przez nauczyciela interweniującego.
2. W przypadku złego samopoczucia ucznia skierowanie go do higienistki szkolnej.
3. Rozmowa nauczyciela interweniującego lub wychowawcy z uczniem mająca na celu ustalenie przebiegu wydarzenia oraz ewentualnych innych uczestników.
4. W przypadku wystąpienia objawów chorobowych – przekazanie ucznia/uczniów rodzicom/opiekunom.
5. Poinformowanie rodziców/opiekunów uczestników zajścia o zaistniałym fakcie.
6. Druga rozmowa wychowawcy z uczniem lub uczniami biorącymi udział w zajściu - uświadomienie uczniom zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z palenia tytoniu na terenie szkoły.

7. Przekazanie informacji przez wychowawcę rodzicom/opiekunom o zaistniałym fakcie wraz z podjętymi przez szkołę sankcjami zgodnymi ze Statutem Szkoły oraz o konsekwencjach wynikających z powtórzenia się incydentu (odnotowanie faktu w dzienniku zajęć lekcyjnych)

XIX. Procedura postępowania w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem alkoholu lub przyniesienia alkoholu do szkoły.

Przyście do szkoły pod wpływem alkoholu lub spożywanie alkoholu w szkole lub w trakcie zajęć organizowanych przez szkołę.

Ocena sytuacji przez nauczyciela (wzięcie pod uwagę zachowania się dziecka, potwierdzenie tego faktu przez innego nauczyciela oraz ustalenie miejsca, ilości spożytego alkoholu, osób, które ewentualnie brały udział w tym zdarzeniu).

1. Zapewnienie dziecku opieki -odizolowanie od innych uczniów.
2. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym zdarzeniu.

Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z dzieckiem (o ile jest to możliwe). Podpisanie notatki w tej sprawie przez ucznia, jego rodziców i nauczyciela/li.

3. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa nauczyciela interweniującego i wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia.
4. W razie trudności w skontaktowaniu się z rodzicami /opiekunami w sytuacji występowania u ucznia niepokojących objawów (utrata przytomności, brak kontaktu słownego z uczniem, wymioty, drgawki itp.) wezwanie pogotowia ratunkowego.
5. Przekazanie dziecka rodzicom/opiekunom lub sprawowanie opieki przez nauczyciela interweniującego, sporządzenie notatki w tej sprawie (notatkę podpisują rodzice/opiekunowie, nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel).
6. Rozmowa indywidualna ze sprawcą, ewentualnie z innymi uczestnikami zajścia, ustalenie okoliczności zdarzenia: miejsca, ilości spożytego alkoholu, osób, które ewentualnie brały udział w tym zdarzeniu.
7. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły) po wysłuchaniu zainteresowanych stron w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
8. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia. Poinformowanie ich o ustalonych okolicznościach zdarzenia, poniesionych przez ucznia konsekwencjach. Poinformowanie rodziców/opiekunów o zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego w razie powtórzenia się zajścia.

Przyniesienie do szkoły alkoholu:

1. Odebranie uczniowi alkoholu oraz jego zabezpieczenie.
2. Zapewnienie dziecku opieki -odizolowanie od innych uczniów.
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym zdarzeniu.
4. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z uczniem. Ustalenie pochodzenia alkoholu, ewentualnie osób, które pośredniczyły w zakupie alkoholu.
5. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa wychowawcy, ewentualnie nauczyciela interweniującego, w razie potrzeby pedagoga szkolnego lub dyrekcji z rodzicami/opiekunami ucznia.
6. Przekazanie dziecka rodzicom, sporządzenie notatki o przyniesieniu (ewentualnie spożyciu) przez dziecko alkoholu. Podajemy ilość i rodzaj alkoholu. Notatkę podpisują rodzice (jeżeli alkohol jest niewiadomego pochodzenia każdorazowo sprawę przekazujemy Policji).
7. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły (może wchodzić w grę poinformowanie Policji o zaistniałym zdarzeniu i jego okolicznościach).
8. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia. Poinformowanie ich o ustalonych okolicznościach zdarzenia, poniesionych przez ucznia konsekwencjach. Poinformowanie rodziców/opiekunów o zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego po wysłuchaniu zainteresowanych stron.

XX. Procedura postępowania w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem środków zmieniających świadomość lub przyniesienie tych środków do szkoły

Przyście do szkoły pod wpływem środków zmieniających świadomość (używanie tych środków) w trakcie zajęć organizowanych przez szkołę.

1. Ocena sytuacji przez nauczyciela (wzięcie pod uwagę zachowania się dziecka, potwierdzenie tego przez innego nauczyciela).
2. Zapewnienie dziecku opieki -odizolowanie od innych uczniów.
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym zdarzeniu. Powiadomienie Policji przez dyrekcję szkoły (zgodnie z rozporządzeniem MENiS z dn. 31.01.2003).

4. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa nauczyciela interweniującego (w razie potrzeby wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrekcji) z rodzicami/opiekunami ucznia w obecności przedstawicieli Policji.
5. W razie trudności w skontaktowaniu się z rodzicami/opiekunami w sytuacji występowania u ucznia niepokojących objawów (utrata przytomności, brak kontaktu słownego z uczniem, wymioty, drgawki, itp.) wezwanie pogotowia ratunkowego.
6. Przekazanie dziecka rodzicom/opiekunom lub sprawowanie opieki przez nauczyciela interweniującego, sporządzenie notatki o przekazaniu dziecka pod wpływem środka odurzającego, (notatkę podpisują rodzice/opiekunowie, nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel).
7. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły, po wysłuchaniu zainteresowanych stron.
8. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia. Poinformowanie ich o poniesionych przez ucznia konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły.

Przyniesienie do szkoły (posiadanie) środków zmieniających świadomość.

Rozprowadzanie środków zmieniających świadomość.

1. Odebranie dziecku środków lub substancji odurzających (zabezpieczenie ich).
2. Zapewnienie dziecku opieki -odizolowanie od innych uczniów.
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym zdarzeniu. Powiadomienie Policji przez dyrekcję szkoły.
4. Wezwanie rodziców i przekazanie im dziecka, sporządzenie notatki o posiadaniu, ewentualnie rozprowadzaniu środków odurzających. Notatkę podpisują rodzice. Zabezpieczenie odebranych uczniowi substancji odurzających (opakowanie w woreczek foliowy, opieczętowanie, dołączenie krótkiej notatki i podpisu osoby interweniującej, przekazanie Policji skonfiskowanych substancji).
5. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły, po wysłuchaniu zainteresowanych stron.
6. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia. Poinformowanie ich o poniesionych przez ucznia konsekwencjach.

XXI. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel (lub inny pracownik) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem, do czasu przyjazdu Policji. Przy zabezpieczaniu środka nauczycielowi nie wolno substancji: wyciągać z opakowania, przesypywać, przelewać, wachać, dotykać, sprawdzać smak, itp.
2. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Dyrektor wzywa Policję, a do czasu przyjazdu Policji (o ile to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) próbuje ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
4. Nie wolno ujawnionego środka samemu dostarczać do komisariatu lub komendy Policji.
5. Nauczyciel dokumentuje przebieg wydarzenia oraz podjęte działania w formie notatki służbowej.

XXII. Procedura interwencyjna dotycząca samowolnego oddalenia uczniów ze świetlicy szkolnej przed i po zajęciach lekcyjnych.

1. Nauczyciel stwierdzający brak dziecka w świetlicy szkolnej informuje o tym fakcie wychowawcę grupy świetlicowej, w przypadku jego nieobecności sam podejmuje interwencję.
2. Nauczyciel interweniujący sprawdza w dzienniku świetlicy, czy dziecko zgłosiło się w tym dniu do świetlicy po zakończonych zajęciach szkolnych.
3. Jeżeli w dzienniku grupowym figuruje obecność, ustala ewentualne miejsce pobytu dziecka (dodatkowe zajęcia, biblioteka, szatnia, boisko szkolne, higienistka, pedagog szkolny).

4. Nauczyciel interweniujący kontaktuje się z wychowawcą klasy, względnie z nauczycielem, który prowadził ostatnią lekcję. W przypadku ich nieobecności sprawdza, czy nie ma informacji w dzienniku klasowym.
5. Nauczyciel interweniujący informuje telefonicznie rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałym fakcie oraz stara się ustalić, czy dziecko przebywa pod ich opieką.
6. W przypadku stwierdzenia nieobecności przy rodzicach lub opiekunach, nauczyciel interweniujący informuje dyrekcję szkoły o samowolnym oddaleniu się dziecka ze świetlicy szkolnej.
7. W sytuacji nieustalenia miejsca pobytu dziecka nauczyciel interweniujący w porozumieniu z dyrekcją szkoły zgłasza zaginięcie dziecka na policję.
8. Nauczyciel interweniujący sporządza notatkę w dzienniku grupy wychowawczej oraz informuje wychowawcę klasy o przebiegu podjętej interwencji.

XXIII. Procedura postępowania z uczniem autystycznym

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ Z AUTYZMEM PRZEJAWIAJĄCEGO ZACHOWANIA AGRESYWNE

1. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemu.
2. Wpisanie uwagi odnośnie zachowania ucznia do dziennika.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy o zachowaniu ucznia.
4. Poinformowanie rodzica o istniejących trudnościach i zapoznanie go z procedurami, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy, zapewniającej bezpieczeństwo w szkole.
5. W przypadku braku reakcji rodzica na interwencję wychowawcy powiadomienie pedagoga szkolnego i dyrektora.
6. Zastosowanie wobec ucznia konsekwencji zgodnych ze Statutem Szkoły.
7. Na najbliższej Radzie Pedagogicznej (zespołe wychowawczym) wychowawca szczegółowo zapoznaje członków Rady o zaistniałym problemie i przedstawia podjęte działania.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ Z AUTYZMEM W

SYTUACJACH ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU

1. Nauczyciel - świadek niebezpiecznego zachowania przerywa zdecydowanie i stanowczo takie zachowanie ucznia. W razie potrzeby prosi o pomoc innego nauczyciela, pedagoga, higienistkę szkolną.
2. Powiadamia wychowawcę klasy lub w razie jego nieobecności, pedagoga szkolnego lub dyrekcję o zdarzeniu.
3. Nauczyciel podejmuje działania mające na celu eliminacji zachowania, które polegają na:
  - a) przytrzymaniu (polega na chwilowym i częściowym ograniczeniu swobody ruchów);
  - b) izolacji od grupy (wyprowadzenie do osobnego pomieszczenia, wolnej klasy);
  - c) wezwaniu pogotowia ratunkowego, – gdy inne sposoby są nieskuteczne;
  - d) wpisanie notatki o zachowaniu ucznia do dziennika elektronicznego.
4. Wychowawca przedstawia rodzicom informację o zajściu i formach podjętej interwencji

XXIV. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia

Działania uprzedzające, zapobiegawcze:

1. Omówienie problematyki na zebraniu rady pedagogicznej;
2. Upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych (np. list sprawdzających);
3. monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

Działania interwencyjne:

- ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia;
- nie pozostawiaj ucznia samego;
- usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
- bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce;
- zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia;

- wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba;
- zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie;
- towarzysz uczniowi - jesteś dla niego ważny;
- zawiadom dyrektora szkoły, dyrektor zawiadamia Wydział Edukacji UM;
- dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza:
  - **RYZYKO UMIARKOWANE** - np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób.
  - **DUŻE RYZYKO** - np. wystąpiły czynniki przed wypadkowe: uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby.
  - **EKSTREMALNE RYZYKO** - np. wystąpiły wskaźniki przed wypadkowe: uczeń dokonał samookaleczenia, podjął próbę nieudanego zamachu samobójczego lub inne działania zagrażające zdrowiu lub życiu.

Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego lub psychologa, informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego, w szczególności wzywa odpowiednie służby;

- wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych;
- dyrektor szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji;
- chroń ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.).

Działania naprawcze:

- dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi,
- bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z PP - P lub placówką opieki zdrowotnej,
- podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

XXV. Procedura postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania o charakterze seksualnym stosowanych wobec rówieśników (np. ściągnięcie spodni, obnażanie i dotykanie miejsc intymnych itp.)

1. Zaobserwowane czynności należy natychmiast przerwać.
2. Sprawcy udzielić natychmiastowego upomnienia.
3. Sprawę należy przekazać pedagogowi szkolnemu, który podejmie działania diagnostyczno-terapeutyczne.
4. Wychowawca powiadamia o problemie rodziców a w przypadku częstego występowania zachowań sugeruje konsultacje specjalistyczne.
5. Wychowawca dokumentuje przebieg wydarzenia oraz podjęte działania w formie pisemnej notatki służbowej.

XXVI. Procedura postępowania w sytuacji zagrożenia atakiem terrorystycznym.

W przypadku wystąpienia zagrożenia atakiem terrorystycznym szkoła lub placówka oświatowa stosuje się do Instrukcji postępowania opracowanej przez Komendę Główną Policji.

I Informacje ogólne dotyczące terroryzmu

1. Terroryzm, to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności, w celu: zastraszenia, wymuszenia lub okupu.
2. Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.
3. W strukturach polskiej Policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne, specjalnie przygotowane do tego, aby zapobiegać i stawiać czoła aktom terroru.
4. Najgroźniejszym z możliwych aktów terrorystycznych jest zamach bombowy. Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że poszkodowanymi mogą być wszyscy, którzy znajdują się w polu rażenia ładunku wybuchowego.
5. Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się równie dobrze matka z dzieckiem na spacerze, emeryt czy też biznesmen wychodzący z banku.

6. W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi.
7. Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem "incydent bombowy". Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych.
8. Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć. Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Dlatego szczególnie ważne w profilaktyce jest zwracanie uwagi na to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestnictwa w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba ludzi, a zwłaszcza w szkole.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty typu: teczki, paczki, pakunki itp.;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach tj. w pobliżu kościołów lub miejsc organizowania imprez masowych, zgromadzeń, szkół.

II. Działania profilaktyczne

1. Omówienie problematyki terroryzmu na spotkaniu pracowników szkoły, przeszkolenie na wypadek zamachu bombowego lub innego aktu terroryzmu.
2. Zapoznanie uczniów z tematyką terroryzmu, ze szczególnym zwróceniem uwagi na postrzeganie zachowań nietypowych lub elementów nietypowych na terenie szkoły.
3. Przedstawienie zagrożeń terroryzmem podczas spotkań z rodzicami.

III. Procedura postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego.

1. Nauczyciel, pracownik szkoły lub uczeń, który zauważył podejrzenie zachowujące się osoby lub przedmioty pozostawione bez opieki oraz przypuszcza, że może to być próba ataku terrorystycznego, natychmiast informuje dyrektora szkoły lub odpowiednio nauczyciela.

2. Nauczyciel, który uzyskał informację o możliwości ataku terrorystycznego natychmiast informuje dyrektora szkoły lub wicedyrektora.
3. Dyrektor, który dowiedział się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co, do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia lub otrzymał telefon z informacją o zagrożeniu terrorystycznym, natychmiast zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: najbliższej jednostce Policji lub Straży Miejskiej, władzom administracyjnym.
4. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby” użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.
5. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrekcję szkoły.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone.
7. Do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
8. Po przybyciu Policji na miejsce, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
9. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
10. Jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to na sprawne i bezpiecznie opuszczenie zagrożonego rejonu.
11. W czasie ewakuacji należy postępować zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba, że prowadzący akcją zdecydował inaczej.
12. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

IV. Zasady postępowania w razie wtargnięcia napastników do obiektu szkolnego.

W przypadku wtargnięcia napastników na teren szkoły należy:

1. poddać się woli napastników i wykonywać ściśle ich polecenia;
2. starać się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi. Zwracać się do uczniów po imieniu, zwiększając szansę ich przetrwania;

3. pytać zawsze o pozwolenie, np., gdy chce się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem; zapamiętać szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia - informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych;
4. zapamiętać szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia - informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych;
5. starać się uspokoić dzieci – zapanować, w miarę możliwości, nad własnymi emocjami;
6. dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
  - nie pozwolić dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
  - nakazać dzieciom położyć się na podłodze,
7. w chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonywać polecenia grupy antyterrorystycznej.

Ważne: Trzeba być przygotowanym na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nauczyciel nie zostanie zidentyfikowany, jest dla Policji potencjalnym terrorystą. Po zakończeniu akcji nauczyciel:

1. sprawdza obecność dzieci, by upewnić się, czy wszyscy opuścili budynek. O braku któregośkolwiek dziecka informuje Policję;
2. nie pozwala żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu;
3. prowadzi ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

V. Zasady postępowania w przypadku użycia broni palnej na terenie szkoły

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem należy:

1. nakazać dzieciom położyć się na podłodze;
2. starać się uspokoić dzieci;
3. dopilnować, aby nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się;
4. jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnować, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników;
5. ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

Ważne, aby nie rozłączać się i starać się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

Po opanowaniu sytuacji:

1. upewnić się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdzić, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru);
2. zadzwonić lub wyznaczyć osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych;
3. udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;
4. w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie, podjąć odpowiednie do sytuacji działania;
5. zapewnić osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

VI. Postępowanie w sytuacji wystąpienia zagrożenie bombowego

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

1. podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne;
2. zainteresowania i uwagi wymagają:
  - a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
  - b) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).
1. Należy pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
2. Swoich spostrzeżeniach nauczyciel informuje dyrektora szkoły.
3. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby: Straż Miejską lub Policję.

VII. Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Straż Miejską, organ prowadzący szkołę.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z określonymi w szkole procedurami.
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co, do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia,

powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki, i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

4. Zawiadamiając Policję dyrektor podaje następujące informacje:
  - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot).

VIII. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego

1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak:
  - pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, itp.)

10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.
11. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń Policji.
12. Ciekawość może być niebezpieczna. Należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
13. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniem osób upoważnionych.

IX. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu bomby

Jeżeli jest to informacja telefoniczna, należy:

1. słuchać uważnie;
2. starać się zapamiętać jak najwięcej;
3. jeżeli istnieje taka możliwość, nagrać rozmowę – jeśli nie – spróbować zapisywać informacje;
4. zwrócić uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle;
5. nie odkładać, jako pierwszy słuchawki,
6. jeżeli telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego, zapisać ten numer.
7. jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpieczyć ją tak, aby nikt jej nie dotykał, zostanie przekazana Policji,
8. po zakończeniu rozmowy należy niezwłocznie zadzwonić pod jeden z numerów 11 alarmowych oraz powiadomić dyrektora szkoły.

Dyrektor powiadamia:

1. telefonicznie organ prowadzący i kuratorium oświaty;
2. zagrożeniu personelu szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki;
3. zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją.

Ważne: Uczniów trzeba poinstruować o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

4. zabezpiecza ważne dokumenty, pieniądze;
5. wyłącza lub poleca pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.

Ważne: W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie należy go dotykać ani otwierać oraz w miarę możliwości ograniczyć dostęp do niego osobom postronnym.

6. dokonuje próby ustalenia właściciela przedmiotu,
7. Po przybyciu właściwych służb należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

X. Postępowanie w razie wykrycia/ znalezienia bomby (podejrzanego przedmiotu)

W razie wykrycia/ znalezienia bomby (podejrzanego przedmiotu) należy wykonać następujące czynności:

1. nie należy dotykać podejrzanego przedmiotu; Ważne:, Jeśli osoba widzi „bombę” to oznacza, że jest w polu jej rażenia.
2. zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych;
3. zabezpieczyć, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażać siebie i innych na niebezpieczeństwo;
4. powiadomić o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki;
5. zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;
6. zabezpieczyć ważne dokumenty, pieniądze;
7. wyłącz lub poleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu;
8. otworzyć okna i drzwi;
9. usunąć z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne;
10. nie używać w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych);
11. po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Po wybuchu bomby należy:

1. ocenić sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnić się, jakiego rodzaju za-grożenia spowodował wybuch;
2. zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych;
3. udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;

4. sprawdzić bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;
5. w przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podjąć działania odpowiednie do sytuacji.
6. po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

XXVII. Procedura postępowania dotycząca pojawienia się wszawicy w szkole podstawowej

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1386 z późn. zm.), Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900 z późn. zm.)

Cel procedury:

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w szkole oraz chronić przed rozprzestrzenieniem się wszawicy w placówce.

Zakres procedury:

1. Procedura dotyczy postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w szkole.
2. Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:
  - rodzice (opiekunowie prawni): muszą mieć świadomość konieczności monitorowania na bieżąco czystości skóry głowy własnego dziecka.
  - nauczyciele: zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi szkoły sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy w placówce.
  - pracownicy obsługi: winni zgłosić swoje podejrzenia, co do wystąpienia wszawicy w danej grupie, klasie nauczycielowi, bądź Dyrektorowi.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia wszawicy w szkole:

1. Dyrektor szkoły po otrzymaniu informacji o wszawicy w danej klasie od pracowników szkoły, rodziców, uczniów zarządza dokonanie przez higienistkę szkolną kontroli czystości skóry głowy wszystkich uczniów mających kontakt z zakażonym. Zachowując zasady bezpieczeństwa i komfortu psychicznego ucznia.

2. Osoba kontrolująca niezwłocznie przekazuje dyrektorowi informację o wynikach kontroli czystości.
3. Nauczyciel lub dyrektor zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę o konieczności podjęcia natychmiast zabiegów higienicznych skóry głowy (preparatami nabytymi we własnym zakresie). W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań, jednocześnie informuje dyrektora o wynikach kontroli i skali zjawiska.
4. Aby skutecznie wyeliminować wszawicę, na czas kilkudniowej kuracji należy dziecko zostawić w domu.
5. Higienistka szkolna po upływie 7-10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.
6. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań, nauczyciel zawiadamia o tym dyrektora szkoły w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej (MOPS) o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).

Zapobieganie i zwalczanie wszawicy u dzieci przez rodziców:

1. W sytuacji zauważenia gnid lub wszy we włosach dziecka należy zastosować dostępne w aptekach preparaty, które skutecznie likwidują pasożyty i ich jaja.
2. W sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka, kuracji powinni poddać się wszyscy domownicy. Codzienne, częste czesanie gęstym grzebieniem lub szczotką, związywanie włosów w sytuacjach narażenia na bliski kontakt z innymi osobami, częste mycie włosów, przestrzeganie zasad higieny (własne szczotki, grzebienie, spinki, gumki) – utrudniają zagnieżdżenie się pasożytów.
3. Częste mycie i kontrolowanie głowy dziecka pozwala szybko zauważyć zakażenie.
4. Szampony i inne produkty „przeciw wszom” nie zabezpieczają przed zakażeniem i nie powinny być stosowane jedynie jako środek zapobiegawczy. Zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniach tych produktów, zaleca się powtarzanie kuracji w odstępie kilku dni (mniej więcej 7-10 dni), w celu zabicia larw. Do kuracji trzeba użyć grzebienia o bardzo gęstych zębach. Usunięcie gnid jest niezbędne ale i bardzo trudne, dlatego zaleca się ich pojedyncze ściąganie z włosów lub obcięcie włosów.
5. Grzebienie i szczotki należy myć w ciepłej wodzie z dodatkiem szamponu przeciw wszom i moczyć w wodzie około godziny. Ubrania prać w pralce w temperaturze 60 stopni (temperatura powyżej 53,5 zabija wszy i ich jaja). Prześcieradła, poszewki na poduszki, pościele, ręczniki i odzież należy wyprasować gorącym żelazkiem.

6. Podstawową zasadą profilaktyki wszawicy jest stała, systematyczna kontrola czystości skóry głowy i włosów dokonywana przez rodziców i natychmiastowa likwidacja gniid i wszy w przypadku ich zauważenia.
7. Rodzice powinni uczciwie poinformować rodziców wszystkich innych dzieci z klasy, z którymi miało kontakt. Pomoże to w likwidacji ogniska wszawicy i w efekcie zapobiegnie się nawracającemu wzajemnemu zakażaniu dzieci.
8. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań, dyrektor szkoły podejmuje bardziej radykalne kroki (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej (MOPS) o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).

XXVIII. Procedury przyprowadzania i odbioru dzieci ze szkoły oraz kontaktu z rodzicami (w przypadku epidemii COVID 19)

1. Do szkoły może uczęszczać uczeń bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
2. Uczniowie mogą być przyprowadzani do szkoły i z niej odbierani przez opiekunów bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych. W drodze do i ze szkoły opiekunowie z dziećmi oraz uczniowie przestrzegają aktualnych przepisów prawa dotyczących zachowania w przestrzeni publicznej.
3. Przy wejściu do budynku szkoły należy zamieścić informację o obowiązku dezynfekowania rąk oraz instrukcję użycia środka dezynfekującego. Wszystkim wchodzącym do budynku szkoły należy umożliwić skorzystanie z płynu do dezynfekcji rąk.
4. Rodzice/opiekunowie odprowadzający dzieci nie mogą wchodzić do przestrzeni wspólnej szkoły. W wyjątkowych, losowych sytuacjach osoba wchodząca do szkoły z zewnątrz zobowiązana jest do stosowanie środków ochronnych: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk (tylko osoby bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych) i poruszania się w wyznaczonych obszarach.
5. Rodzic/opiekun prawny odprowadza dziecko do głównych drzwi wejściowych do budynku szkoły i osobiście przekazuje je pracownikowi placówki. Pracownik szkoły będzie mierzył temperaturę.

6. W przypadku stwierdzenia przez pracownika odbierającego objawów chorobowych u dziecka, pracownik nie odbiera dziecka, pozostawia je rodzicom/opiekunom i informuje dyrektora lub osobę go zastępującą o zaistniałej sytuacji. Zobowiązuje się rodzica do natychmiastowego poinformowania dyrektora o stanie zdrowia dziecka po przebadaniu przez lekarza. W przypadku braku rodzica/opiekuna chore dziecko zostaje przeprowadzone do sali izolacji. Dyrektor szkoły i rodzice zostają natychmiast powiadomieni.

Rodzic ma obowiązek natychmiast odebrać dziecko ze szkoły i postępować zgodnie z przepisami MEN, MZ i GIS.

7. Dziecko nie może wносить do budynku szkoły zabawek ani przedmiotów, które nie są niezbędne do zajęć, w których dziecko uczestniczy.

8. Pracownik dba o to, by dziecko po wejściu do szkoły zdezynfekowało ręce, a następnie uczeń przechodzi do szatni, a po przebraniu się do świetlicy szkolnej lub pod salę, w której dziecko będzie odbywało zajęcia. Wyjątek stanowią uczniowie klas pierwszych. W pierwszych dwóch tygodniach nauki do świetlicy odprowadza je pracownik szkoły, a od godziny 7.00 dzieci odbiera wychowawca.

9. Pracownik wyznaczony do odbioru dzieci od rodziców dba o to, by dzieci z różnych grup nie stykały się ze sobą.

10. Po zakończonych lekcjach nauczyciel uczący prowadzi dzieci do świetlicy lub szatni szkolnej.

11. Odbiór dziecka następuje po podaniu przez rodzica/opiekuna prawnego/osoby upoważnionej imienia i nazwiska dziecka pracownikowi szkoły przy głównych drzwiach wejściowych do budynku.

12. Opuszczając placówkę dziecko odprowadzane jest do rodzica/opiekuna prawnego/osoby upoważnionej przez pracownika szkoły, który oczekuje przy drzwiach wejściowych.

13. W kontaktach z rodzicami zalecany jest kontakt z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.

Rodzic ma obowiązek odbierania informacji i telefonów ze szkoły.

XXIX. Procedura postępowania w przypadku próby odbioru dziecka przez nietrzeźwego rodzica lub opiekuna prawnego

1. Nauczyciel, który podejrzewa lub otrzymuje informację o tym, że po dziecko przyszedł pijany rodzic, powiadamia Dyrektora szkoły.
2. Dyrektor wydaje dyspozycje, które umożliwią odizolowanie dziecka od nietrzeźwego rodzica.
3. Dyrektor/nauczyciel nawiązuje kontakt z drugim rodzicem, informuje o zaistniałej sytuacji oraz ustala sposób dalszego postępowania w celu odebrania dziecka ze szkoły. W przypadku braku kontaktu z rodzicem podejmuje próbę skontaktowania się z osobami wskazanymi przez rodziców w upoważnieniu do odbioru dziecka ze szkoły.
4. Dziecko odbiera drugi rodzic lub na podstawie ustaleń z rodzicami nauczyciel przekazuje dziecko osobie upoważnionej. W sytuacji, gdy rodzic lub upoważniona pisemnie osoba nie może odebrać dziecka, rodzic może jednorazowo wskazać (upoważnienie ustne) inną pełnoletnią osobę, podając jej dane. Osoba upoważniona w momencie odbioru dziecka powinna mieć przy sobie dowód osobisty i na żądanie nauczyciela okazać go.
5. Jeżeli nie ma możliwości kontaktu z drugim rodzicem lub osobą upoważnioną do odbioru dziecka ze szkoły, nauczyciel informuje Dyrektora o zaistniałej sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję, co do dalszego trybu postępowania z uwzględnieniem: decyzji o ponownej próbie skontaktowania się z osobami mogącymi odebrać dziecko ze szkoły; w tym czasie dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela. W przypadku wyczerpania wszelkich możliwości odbioru dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną Dyrektor podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji, która przejmuje opiekę nad dzieckiem i postanawia o ewentualnym oddaniu dziecka pod opiekę innym członkom rodziny lub o umieszczeniu w placówce opiekuńczej.
6. Dyrektor sporządza notatkę służbową z przebiegu zdarzenia.
7. Po zdarzeniu Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad obowiązujących w szkole, dotyczących odbioru dziecka z placówki.
8. W przypadku, gdy sytuacja zdarza się kolejny raz lub dziecko zostało umieszczone w placówce interwencyjnej, Dyrektor powiadamia o zdarzeniach sąd rejonowy, wydział rodzinny nieletnich, a także terenowy ośrodek pomocy społecznej.

Podstawa prawna:

Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r. nr 120 poz. 526), Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900 z późn. zm.), Ustawa z dnia 26

stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 poz. 984 ze zm.), Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).